

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải Đệ Tử Quy

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh Cư Sĩ

Bài 110

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

[Hôm qua, chúng ta vẫn đang học Chánh văn 6.3 và 6.4. “Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp; Dùng khóc khuyên, đánh không giận”;

Đang dừng ở mục...

7.6. Bạn bè khuyên nhau - Quan trọng nhất là sự tín nhiệm.

Chúng ta đang nghe Tiến sĩ Thái giảng đến trường hợp người bạn của chú Lô, ông vốn rất giàu có, sau này ông bị phá sản. Vì sao phá sản ạ? Vì giàu có nên xa xỉ, ngạo mạn; Vì ngạo mạn nên khinh xuất dẫn đến những phán đoán sai lầm, và những quyết định sai lầm.

Hôm nay, chúng ta sẽ nghe tiếp về người bạn phá sản này của chú Lô, và chú đã giúp bạn như thế nào?

Muốn khuyên được bạn phải có sự tín nhiệm.

- 1- Trước tiên xây dựng sự tín nhiệm với bạn bằng thời gian qua lại lâu ngày;*
- 2- Sau đó dùng đến trí tuệ để khuyên bạn, và thứ...*
- 3- là: Dùng đến thân giáo để khuyên bạn;-*

Chúng ta nghe Tiến sĩ Thái Giảng tiếp:]

Sau đó đúng là sự nghiệp của người bạn này cũng hết sạch rồi, rồi còn nợ nần. Lúc ông mắc nợ tất cả bạn bè như thế nào? Điều không thấy đâu nữa.

[Cho nên các bạn phải lưu ý điều này, còn nếu như các bạn không quán sát được kỹ, thì các bạn sẽ mắc như người bạn chú Lô rồi cuối cùng tài sản của các bạn cứ thế đội nón ra đi. Và cuối cùng khi bạn suy sụp xuống thì không còn ai gần bạn nữa].

Kỳ thật phúc họa là liền nhau. Tài sản không còn nữa, cũng khiến cho học được bài học gì? Bạn bè thật sự không phải là dùng tiền mà mua được.

[Tất cả những người hiền họ không bao giờ vì danh vì lợi mà đến gần bạn. Cho nên cái bài lần trước ‘ứng dụng trong quản trị doanh nghiệp’ tức là quan hệ giữa lãnh đạo với nhân viên. Bạn muốn có người hiền đến cộng sự để giúp cho bạn thành công trong sự nghiệp thì trước tiên bạn phải tu thân đã; Thứ hai bạn phải kính trọng người tài; Thứ ba là bạn phải thương yêu người thân. Thì “Có đức ắt có người”, chứ không thể nào bạn dùng tiền mà mua được.

Tôi còn nhớ có câu chuyện Mạc Đĩnh Chi, ông là một vị quan rất là liêm khiết của thời vua Trần Minh Tông. Thế thì Trần Minh Tông cũng có thử ông, bằng cách là ban đêm cho người để vào sân nhà ông mấy túi vàng bạc. Thì ngày hôm sau Mạc Đĩnh Chi đã mang toàn bộ cái số tiền đấy đến trước vua Trần Minh Tông và nói rằng:

- Hôm qua nhà thần không biết có ai lại để mấy túi vàng bạc thế này, không hiểu là hoặc là có của ai đánh mất không, hoặc là như thế nào thì thần không biết thì xin là tâu trình với bệ hạ.

Trần Minh Tông trong lòng rất là phục (Bạn phải nhớ là 3 cái thời đại mà thịnh trị nhất của Việt Nam trong 12 triều đại phong kiến là, nhà gì ạ? Nhà Trần, nhà Lý, nhà Lê). Thế thì Trần Minh Tông trong lòng rất khâm phục, thì mới bảo với lại Mạc Đĩnh Chi là:

- Thôi, bây giờ của nả tự nhiên nó rơi vào sân nhà ông, ông cứ dùng đi.

Mạc Đĩnh Chi trả lời là:

- Không phải của thần thì thần không có dám dùng, dám tiêu. Vậy thì bây giờ thần xin nộp cho bệ hạ để xung vào công khó của nhà nước để còn giúp cho dân.

Cho nên những người mà hiền tài thực sự, nhân thực sự, bạn không bao giờ có thể dùng tiền mua được họ, dùng danh mua được họ.

Tiền sĩ Thái giảng tiếp:]

Lúc ông suy vi nhất thì chú Lô mỗi tuần đều đi xe máy tiếng đồng hồ đến giúp ông giải quyết vấn đề tài vụ. Không những chú không nhận tiền của ông mà chú còn đều móc tiền túi của mình ra, đi đi lại lại giúp ông xử lý rất nhiều việc.

[Người học đạo thì biết ngay đây là chú đang giúp người, hy sinh phụng hiến. Đây gọi là tu phước; “Giúp người lúc hoạn nạn, cứu người lúc nguy cấp” như Thái Thượng Cảm Ứng Thiên dạy. Thế còn chúng ta thì nhiều khi bảo ‘Ô, ông này dở hơi, lại đi mang việc của người vào thân’, ở thế chúng ta mới là phàm phu.]

Trong quá trình này chú đã xây dựng được tín nhiệm, tình nghĩa càng sâu đậm, vì thế đợi 17 năm sau nhân duyên chín muồi rồi...

[Chú mới khuyên bạn ạ, chú khuyên bằng cái gì ạ? Chúng ta sẽ chuyển sang ý thứ...]

Hai là: Khuyên người bằng trí tuệ

[Đó ạ! Bạn hãy lại nhìn cái câu đóng khung nhé]

Một người thực sự muốn làm cho nhân sinh đi đến viên mãn, tuyệt đối không phải có bao nhiêu tiền, có bao nhiêu quyền lực, mà là có bao nhiêu trí tuệ mới được.

[Tiền rồi cũng hết, quyền lực rồi cũng không còn, chẳng qua nó như một cái cúp luân lưu trong bóng đá, hôm nay ở tay người này, ngày mai ở trong tay người khác nếu bạn không biết tu. Mà có bao nhiêu trí tuệ thì mới được. Đấy ạ! Chỉ có trí tuệ mới đưa được bạn, con cái bạn, gia đình bạn đi đến bến bờ hạnh phúc. Mà trí tuệ này là ở đâu? Trí tuệ này phải học từ đâu hả các bạn? Học từ trí tuệ thánh hiền. Đây là chân lý siêu việt thời không.]

Bạn nhớ cái trí tuệ rất quan trọng. Cho nên mới nói là Đường Đến Hạnh Phúc của bạn là bạn phải dạy được cho con làm thiện, hay còn gọi là học đạo đức; Hay nói suy cho cùng đây là chữ Hiếu, bước đầu tiên là chữ Hiếu. Nhưng mà bạn muốn dạy con thì bạn lại phải có trí tuệ, mà muốn có trí tuệ thì bạn lại phải học. Bạn học ở đâu? Bạn phải học ở giáo huấn của Thánh Hiền, chính là Nho giáo và Phật giáo. Bởi vì những giáo huấn này của Thánh Hiền, học thuyết này của Thánh Hiền là siêu việt thời không. Chính vì siêu việt thời không nên “Mới đáng để chúng ta dùng sinh

mạng ngăn ngui này mà truy cầu”. Tôi nhắc lại nguyên xi lời của thầy Thái. Đó ạ! Cho nên thật sự phải có trí tuệ.

Hôm qua, cũng có một trường hợp như thế này: Có một đồng tu có nói chuyện với tôi rằng:

- Con đi học ở nước ngoài (ở Anh Quốc). Sau khi con học xong rồi thì con cũng đã xin được việc làm ở bên đây.

Thì ý là báo tin mừng cho Cư sĩ Bà. Thì tôi cũng có nói một câu, tôi bảo:

- Tức là bất trung, bất nghĩa, bất hiếu mà hoàn toàn không biết.

Vì bạn này học đạo rồi mà, quên mất hết cả cái tổ quốc này đã nuôi mình khôn lớn thành tài, quên mất hết, mất chữ ‘Trung’; Mất chữ Nghĩa, không còn nhớ gì đến quốc gia này, rồi đối với lại người lãnh đạo là phải ‘Quân nhân, thân trung’; Đến chữ Hiếu, là đối với cả cha mẹ mình nữa cũng đi luôn thể biết bao giờ về?

Đúng rơi vào cái trường hợp như lần trước tôi chia sẻ với bạn cái câu chuyện của nữ sĩ, mới định đi vào miền Nam thôi mà phụ thân đã bảo là:

- Vậy thì Xuân Thu nhị kỳ ra hai lần chứ gì? Thế là phúc lắm rồi nếu có tiền! Còn nếu không thì lúc nào ốm thì chạy ra thăm nom được một tí, xong rồi quẳng cho độ khoảng 5, 10 triệu rồi lại bỏ đi (Bởi vì công việc trong kia mà). Thế xong rồi đến lúc nào chết thì ra thắp mấy nén hương, rồi lại chuồn. Đại bất hiếu.

Ở đây phải nói rất thật rằng là chúng ta học Nho giáo, học Phật giáo nhưng mà hời hợt, học ngoài da, nên không có để ý đến. Chính tôi ngày trước có lần tôi cũng nói cư sĩ Loan:

- Thôi con học xong rồi thì nếu ở bên Úc mà tìm được cái việc tốt thì con ở lại.

Đấy, lúc mình chưa học đấy. Thế thì vị cư sĩ ấy thì cũng cảm thấy là bây giờ cư sĩ bà lại nói thế, bây giờ biết làm thế nào, hay là đi về?

Tôi bảo:

- Phật pháp Đại thừa chỉ luận từ tâm, không luận từ sự. Bây giờ đã thế rồi, nhưng trong cái tâm này bạn phải thường xuyên nghĩ đến chuyện

hy sinh phụng hiến. Có cơ hội một cái là bạn phải nỗ lực hết lòng hết sức, hoặc khi mà gặp cảnh bạn có thể buông ngay lập tức, để bạn có thể hoàn thành tất cả những cái trọng trách hay những nghĩa vụ của mình, trách nhiệm của mình.

Tôi nói xong câu đấy tôi bảo:

- Nhưng mà tôi vẫn mở ngoặc một điều là: Các bạn vì danh vì lợi là chính, nên khi các bạn thấy tôi nói câu đấy thì tâm các bạn bao biện, các bạn bảo: ‘À, thế là cư sĩ Bà nói như thế rồi, vậy thì hoàn toàn mình có thể gọi là vui vẻ ở đây được, nhưng mà cái tâm mình mình sẽ nghĩ đến bà con đồng bào, hy sinh phụng hiến’.

Chỉ sợ rằng chẳng mấy lúc rồi ngũ dục lục trần lại lôi phăng bạn đi và bạn quên hết sạch không còn nhớ gì nữa. Đó ạ.

Đấy bạn vừa nghe đấy ạ, chú Lô đã xây dựng sự tín nhiệm trong 17 năm trời nhớ, sau đó khi bạn của chú gặp khó khăn thì chú mới giúp, không phải bằng ngoại tài vì người bạn này đã rất giàu có mà còn tiêu sài hoang phí hết sạch cả cơ nghiệp của mình. Vậy thì chú đưa vào bao nhiêu cho đủ đây? Cho nên chú Lô giúp bạn bằng nội tài, đó chính là sức lực và trí tuệ của mình, trí tuệ là quan trọng nhất ạ. Ở đây là trí tuệ của thánh hiền vì nếu không có trí tuệ thì bạn nhiệt tình giúp người có khi cuối cùng có thể lại thành ra lại đưa bạn của mình xuống hố sâu hơn.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Đúng lúc tôi cũng đi trên chuyến xe này, nên cũng thể hội được chú Lô có thể dùng 17 năm để giúp đỡ cho một người bạn.

Cho nên ‘**Vật tự bạo, vật tự khí**’, là ‘Đừng cam chịu, không thua kém’. Ta phải lấy họ làm gương, lúc chúng ta khuyên người khác, lúc giúp đỡ người khác, nếu cảm thấy bản thân mình có chút bức mình, đột nhiên sẽ nghĩ đến một cái chữ số ‘17 năm’. Sau đó cảm thấy rất xấu hổ, nhắc nhở đạo nghĩa của chúng ta đối với bạn bè, tiếp tục giúp đỡ, tiếp tục trợ giúp.

[Cái câu của chú Lô là ‘17 năm’ mới đến cái thời cơ để khuyên, và phải được họ tín nhiệm. Không bạn cứ xông vào bạn bảo là ‘Phải giúp cho người’, thì cuối cùng không cẩn thận là bạn vào đầu, hoặc vào tai đấy. Nhưng trong cái tâm này là không bỏ khi mà có cơ hội một cái là bạn phải nỗ lực hết lòng hết sức giúp người.

Chúng ta chuyển sang ý thứ (3)]

Ba là: Khuyên người bằng thân giáo

Trong mục này Tiến sĩ Thái đã đưa ra hai ví dụ a, một là chú Lô dùng thân giáo với các bạn đồng phòng, đó là dọn dẹp vệ sinh phòng ở; Hai là Tiến sĩ thái dùng thân giáo với các bạn cùng trường đại học, cũng là dọn dẹp vệ sinh a.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Ngoài ra lúc đang ở Úc Châu, tôi cũng thấy chú Lô xuất hiện. Chú Lô rất thiện xảo trong việc khuyên nhủ bạn bè xung quanh.

Lúc chúng tôi đến Úc Châu có 8- 9 người ở chung một phòng, 8-9 người đàn ông ở cùng nhau sẽ phát sinh chuyện gì? Sẽ nảy sinh việc trên bàn có nhiều rác. Ai cũng cho rằng không phải là tôi vứt đâu mà tức là tôi chỉ hơi lười thôi một tí thôi.

Tôi thấy chú Lô không nói một câu nào, hàng ngày chú ấy thấy mọi người nói chuyện phiếm xong thì đi ngủ. Phòng tắm hay bồn rửa tay đều là những thứ dơ bẩn. Bản thân chú ấy liền âm thầm nhặt nhạnh lại, lau dọn nhà bếp sạch sẽ không còn giọt nước, đều lau dọn sạch sẽ, rồi sau đó chú mới đi ngủ.

Ngày này qua ngày khác đều làm như vậy. Làm khoảng đến 4-5 ngày, bỗng nhiên có một người bạn liền đứng dậy, anh ta nói:

- Các anh vẫn còn vứt bừa bãi à? Không nhìn thấy người ta mỗi ngày giúp các anh dọn dẹp sạch sẽ như vậy, các anh không cảm thấy quá đáng lắm sao?

[Đấy a, “Nhân chi sơ tính bản thiện”, có người biểu pháp ra một cái, biểu pháp ra nhặt nhạnh lau rửa hết cả nhà, thì lập tức có người nhắc nhở những người còn lại ngay.]

Sau khi anh bạn này nói câu này xong thì tất cả mọi người đều cảm thấy xấu hổ, liền cúi xuống để nhặt. Từ đó về sau như thế nào? Sạch sẽ hơn nhiều.

Cho nên chú Lô không dùng “Ngôn giáo” mà dùng “Thân giáo” làm cho tất cả mọi người đều nhận ra rằng: Bản thân nên giữ gìn cho môi trường này thật sạch sẽ.

Thật ra trong thế giới của người lớn, quan trọng nhất vẫn là bản thân nên làm gương trước, tự nhiên liền có thể cảm hóa được người khác.

[Chả nói được đâu, bởi vì những người lớn rồi họ đều có những cái năng lực suy nghĩ rồi. Nói thì họ bảo ‘Anh thì có ra cái gì đâu mà anh khuyên tôi’. Vậy thì đây ạ.]

“Trong thế giới người lớn, quan trọng nhất vẫn là bản thân nên làm gương trước, tự nhiên liền có thể cảm hóa được người khác”.

Tất cả mọi người từ đó đều cảm thấy gì? Rất xấu hổ, liền cúi xuống nhặt. Từ đó về sau như thế nào? Sạch sẽ hơn nhiều! Cho nên chú Lô không dùng ngôn giáo mà dùng thân giáo làm cho tất cả mọi người đều nhận ra rằng: Bản thân nên giữ gìn môi trường cho sạch sẽ.

[Đấy ạ, muốn khuyên một người bạn thì mình phải làm gương trước. Trước tiên là phải có sự tín nhiệm qua lại lâu ngày, thứ hai là mình phải làm gương.]

Thật ra, tôi vào khoảng năm 25 tuổi bắt đầu tiếp xúc với học thuyết Thánh hiền, trước đó tôi theo chủ nghĩa thăng học, tức là chủ nghĩa học vị, điểm số cao. Chủ nghĩa học vị đem đến cho nội tâm chúng ta điều gì? Cạnh tranh. Nhìn thấy người khác điểm số rất cao thì rất buồn, nhắm mắt nhắm mũi. Cho nên quý vị biết được vì sao mắt tôi không lớn rồi.

Nhưng khi tôi học học vấn của Thánh hiền thì nội tâm rất cảm động. Tôi nhớ rõ lúc lên trung học, ngữ văn, quốc văn đều rất kém, đến mức độ nào? Nhất định là kém hơn quý vị.

[Khổng Tử nói là có 4 cái môn rất quan trọng: Một là đức hạnh quan trọng nhất; Sau là: Ngôn ngữ; Ba: Chính sự, chính trị. Cuối cùng mới đến văn học.]

Cho nên cái ngôn ngữ là rất quan trọng, là bởi vì nếu anh có đức hạnh nhưng mà cái khả năng ăn nói của anh không được, ‘Ăn không nên đợi, nói không nên lời’, không thể nào lợi lạc được cho đại chúng. Thế còn ngược lại nếu mà bạn chỉ có ngôn ngữ, bạn không có đức hạnh thì đây gọi là nói cho hoa trời rơi rụng chứ chả có cái gì cả. Cho nên Khổng Tử cũng đặt là cái đức hạnh quan trọng nhất, xong đến ngôn ngữ.

Ở đây thầy Thái nói sao ạ?]

‘Khi học học vấn thánh hiền thì nội tâm rất cảm động. Tôi nhớ rõ lúc đó tôi lên trung học, ngữ văn, và quốc văn đều rất kém. Kém đến mức độ

nào? Nhất định là kém hơn quý vị. Bởi vì lúc tôi học cấp 3, thì khi tốt nghiệp cấp 3 tổng cộng 7 môn bị trừ mất 88 điểm, 7 môn trừ 88 điểm, nhưng chỉ riêng môn quốc văn thì bị trừ 44 điểm, tức là bằng với tổng số điểm bị trừ của 4 môn khác.

[Đấy, riêng môn Quốc văn. Vậy mà cuối cùng thầy rèn luyện về sau là ngữ văn, quốc văn của thầy đều rất tốt, thì thầy mới hoằng pháp được như thế chứ.]

Tôi còn nhớ hồi học cấp 2 có 1 đề thi trắc nghiệm là “Lão khí”, phải khoanh vào 1 trong 4 cái trường hợp sau “Hoành xuân”, “Hoành hạ”, “Hoành thu”, “Hoành đông” (*Tức là Xuân - Hạ - Thu – Đông*). Tôi cảm thấy cái đề mục này đang xỉ nhục tôi, nhưng thực sự là tôi không biết khoanh vào câu nào cho đúng.

[Đấy mặc dù nghĩ là cái đề này lại sỉ nhục tôi, nhưng mà bản thân không có kiến thức nên không biết khoanh vào cái nơi nào cho đúng.]

Tôi ngồi đó hát một bài, hát một chữ chấm một chấm xem đến cuối cùng chấm đến chữ nào thì chấm ăn may vào chữ đó.

[Cũng như chúng ta là, lấy cái cánh hoa cúc ra xong dứt “Có - không”, “Có - không”, hoặc là “1-2-3-4”, “1-2-3-4” lúc nào hết toàn bộ cánh hoa cúc mà nó rơi đến cái chữ “3” chẳng hạn thì chúng ta chấm vào cái chỗ số 3 ở đây thì tức là “Hoành thu” tức là nói đến mùa thu. Đó thầy cũng làm như thế.]

Sau đó, vẫn là viết sai.

- Vậy theo quý vị “Lão khí” là gì?

- Hoành thu.

Sao quý vị trả lời nhanh thế? Đối với tôi đó là một sự tổn thương.
[Vì lúc ấy thầy không biết mà]

Lên cấp 3 vận xui vẫn chưa được giải, thật sự là không thể nào ngóc đầu lên được. Cho nên lúc lên lớp có một thầy giáo Quốc văn của tôi kêu tôi đứng dậy, thầy nói:

- Thái Lễ Húc, em học giờ Quốc văn của tôi nếu như còn ngủ nữa, tiếp tục ngủ gục, tôi sẽ ghi em là vắng mặt ở lớp học đấy.

Vì thể ngữ văn của tôi thi vào đại học là không đủ điểm. Nhưng trong quá trình học cấp 3, trong đầu tôi có 2 lần dường như phát ra quang minh. Đó là lúc đọc đến 2 bài văn. *[Đây bạn nghe nhé.]*

Bài thứ nhất chính là “Xuất Sư Biếu” của Gia Cát Lượng. Trong đó có đề cập đến là: *“Hết lòng tận tụy, đến chết mới thôi”* (Cúc cung tận tụy, Tử nhi hậu dĩ). Là Gia Cát Lượng phục vụ Lưu Bị là *“Hết lòng tận tụy đến chết mới thôi”*. Vốn vẫn đang ngủ gục đột nhiên như thế nào? Bỗng nhiên cảm thấy câu nói này làm sao mà chấn động vậy. Nhưng cũng bừng sáng lên trong 5 giây sau đó lại mây đen bao phủ.

Câu thứ hai là lúc học “Nhạc Dương Lầu Ký” của Phạm Trọng Yêm. Trong đó có đề cập đến: “Tiên thiên hạ nhi ưu chi ưu, Hậu thiên hạ nhi lạc chi lạc”, là: *“Lo trước cái lo của thiên hạ, vui sau cái vui của thiên hạ”*. Kỳ thực đúng ra cũng không hiểu lắm, nhưng lại có một sự cảm động thật mơ hồ nào đó.

[Đây ạ! Cho nên nhiều khi tôi bảo, Phật dạy, Hòa Thượng cũng dạy “Không sợ niệm khởi chỉ sợ giác chậm”. Nhưng mà cái tâm này của bạn nó cứ mê mệt suốt 24 tiếng đồng hồ là toàn nghĩ đến cơm, áo, gạo, tiền, rồi phiền não, kể cả những ý nghĩ trung tính. Vậy thì lúc nào bạn giác lại đây? Tôi dùng cái từ nếu các bạn nghe một số bài trên YouTube vừa phát lại, thực ra là trong lớp học tôi nói rồi đấy ạ “Là chỉ cần nó nhói lên một cái” thì bạn phải thức tỉnh ngay là ý nghĩ này là thiện hay là ác? Nó “Nhói lên một cái” thôi. Ở đây thì thầy bảo sao? Có hai lần thì lúc ấy là tâm thầy bừng sáng trong vài giây sau đấy lại mê mờ, thì các bạn mới thấy được là nghiệp chướng của chúng ta sâu dày đến mức nào.

Hai lần thầy cảm động, một là cái câu của Gia Cát Lượng “Hết lòng tận tụy, đến chết mới thôi”, rồi đến câu của Phạm Trọng Yêm là “Lo trước cái lo của thiên hạ, vui sau cái vui của thiên hạ”. Đều là những cái câu về hy sinh phụng hiến.]

Sau đó, bắt đầu tiếp xúc với học vấn Thánh Hiền, thường thường xem sách, câu chuyện về Đức Dục. *[Đây là hơn 700 câu chuyện nói về các cái tấm gương hiếu đễ của người xưa]*. Đều đọc đến lúc đó cảm động không ngăn được cảm xúc, thật ra là rất là cảm động. Tôi qua những câu chuyện này thể hội được tâm ý của Thánh Hiền đích thực là vô cùng nhân từ, vô cùng bao la. Cảm nhận được rồi thì chúng ta phải thực hành theo điều đấy.

[Bạn có cảm nhận được tâm ý của Thánh hiền là vô cùng nhân từ, vô cùng bao la không? Cho nên trong đám cưới của cư sĩ Trung có hai câu gì ạ? “Ái tâm trùm pháp giới. Thiện ý khắp nhân gian”.

Cho nên lúc nào Phật cũng khô họng nhọc lòng, Hòa Thượng cũng rất cố bồng họng mà vì chúng ta. Nào là giảng cho chúng ta nghe, rồi biểu pháp bằng thân giáo. Phật vì đại chúng sinh khổ cúng dường, đang cung vàng điện ngọc đi vào cái gọi là ở trong rừng. Đấy như Hòa Thượng nói ba y một bát, một ngày chỉ có ăn mỗi một bữa, thế rồi đêm thì ngủ màn trời chiếu đất.

Hòa Thượng cũng thế. Chúng ta đã từng ấn tống cái bộ gọi là “Dấu ấn hoằng Pháp”. Thì cái dấu chân của Hòa Thượng năm nay hơn 90 rồi mà còn đi khắp, cũng là để khô họng nhọc lòng này để nói cho chúng ta để chúng ta tỉnh ra. Cái quang minh này nó phát lên được như thầy Thái, nó được một lần xong nó lại rơi vào mê mờ, xong nó lại được một lần nữa xong nó lại rơi vào mê mờ. Nhưng mà cứ nhắc mãi không thôi, để làm sao cho cái tần suất cái quang minh này nó loé lên, nó ngày một được dày hơn, thì lúc đấy bạn sẽ có thể gọi “Phá mê khai ngộ”. Lúc đấy bạn sẽ quyết tâm tu tập.

Chúng ta sẽ nghe tiếp ạ.]

Cho nên lúc tôi học ở trường sư phạm cũng cách nhà khá xa. Từ sớm tôi đã ngồi xe lửa, lúc đến nơi thì học sinh cả lớp ngày đầu tiên đều chưa đến. Lớp chỉ có một mình tôi. Đó là dịp vừa nghỉ hè xong nên vừa đi vào lớp thì nhìn thấy tất cả bàn ghế đều là phủ một lớp bụi. Các bạn! Quý vị sẽ làm thế nào? Trong lúc đó, thì trong đầu tôi liền bỗng nghĩ đến, bỗng nhiên bản thân tự làm đạo diễn, nếu một vài bạn nữ đi vào nhìn thấy bụi bặm như vậy, những bạn nữ này sẽ phản ứng gì? Cô ta sẽ nói: “Sao mà dơ vậy?”

Chúng ta đều có suy tưởng đến các bạn ấy nhất định sẽ có cảm giác khó chịu. Cho nên, tôi liền chạy ra ngoài vườn trường đến nhà vệ sinh, tìm một miếng khăn lau bàn, lau từ đầu đến cuối. Tôi lau rất là nhanh vì sợ người khác nhìn thấy, có một chút làm bộ như vậy. Tôi nhanh chóng lau chùi cho xong. Lau xong rồi bản thân cũng cảm thấy hôm nay sống rất ý nghĩa, có thể phục vụ được cho mọi người, vì sau đó bạn đi vào học sẽ cảm thấy ngồi rất an ủi.

Lúc quý vị có suy nghĩ vì người khác như vậy, xin hỏi họ có cảm nhận được hay không? Con người chúng ta có một kiểu chấp trước, dường như là cứ phải đối mặt rồi nói chuyện thì mới câu thông. Kì thật không

phải vậy, mà lúc niệm tâm của quý vị vừa khởi thì chính là quý vị đã cùng người bên cạnh câu thông rồi.

[Bạn thấy đây, Tiến sĩ Thái bắt đầu loé lên từ cái câu của Gia Cát Lượng, loé lên từ cái câu của Phạm Trọng Yêm là phải biết hy sinh phụng hiến vì người. Vậy thì phải quyết định làm một cái gì đấy, thì khi đến trường thì thấy bụi bặm quá. Hy sinh phụng hiến vì người, vì nghĩ là mọi người đến sẽ thấy bụi rồi. Vậy thì là lấy cái giẻ để lau hết cho mọi người. Thế thì mọi người đến là rất là hoan hỉ.]

Tiến sĩ Thái nói là “Vì chúng ta chấp trước nên chúng ta cho rằng là phải ngồi đối diện với người, rồi phải nói chuyện”, rồi phải cho cái này cái khác, giúp đỡ cái này cái khác, thì cái người bên cạnh mới được câu thông là “Ừ ta giúp đỡ người”.

Nhưng tiến sĩ Thái bảo “Không phải”, Hòa Thượng cũng nói thế, là cái tâm của bạn phát lên vì người, thì lập tức những người, họ đều có thể nhận được, đây gọi là chiêu cảm. Còn dù bạn ghét người bạn không nói một câu nào cả nhưng người ta biết ngay là bạn ghét họ.]

Cho nên lớp của chúng tôi năm đó mỗi người đều đối xử với tôi rất tốt. Chúng tôi lên lớp ban ngày, ngoài ra ban đêm còn có các bạn trường sư phạm đến học, tôi cũng rất là vui.

[Đấy ạ mọi người đều đối xử với Tiến sĩ Thái rất tốt, mặc dù lúc lau có ai nhìn thấy đâu. Chúng ta sẽ nghe tiếp]

Chúng ta có tâm phục vụ người khác như vậy tự nhiên sẽ cảm ứng được người khác đối xử rất hòa thuận với chúng ta. Bởi vì tôi thường đến khá sớm. Rác ở sau phòng học, tôi đều chủ động mỗi ngày đem nó đi đổ. Kết quả đổ chưa được bao lâu, có một lần lúc tôi chuẩn bị đi đổ rác thì có một bạn học liền chạy tới nói:

- Bạn đừng đi đổ nữa, chúng tôi đi đổ cũng được mà.

Cho nên đúng thật là giữa bạn bè với nhau nhất định bản thân chúng ta có tâm phục vụ trước, tấm lòng của chúng ta sẽ thức tỉnh được tâm mỗi người hướng thiện, tâm thông cảm cho nhau.

[Cho nên tu thân phải bắt đầu từ mình ạ, sau đấy bắt đầu từ mình xong thì bắt đầu mới đến gọi biểu pháp cho xã hội, đấy ạ.]

Chúng ta vừa nói đến trong quan hệ ngũ luân làm thế nào để khuyên ngăn. Cũng nêu ra nhiều ví dụ như vậy. Mục đích nêu những ví dụ này là trường dưỡng tấm lòng của chúng ta.

[Bạn thấy không ạ? Bài của Tiến sĩ Thái giảng rất hay là bởi vì tôi để ý rất nhiều ví dụ hay, Đông Tây Kim Cổ gì thầy đưa vào hết. Phật thầy đưa vào, Bồ Tát, thầy đưa vào, Hòa Thượng thầy đưa vào, xong cổ Thánh tiên hiền, rồi các tấm gương xưa nay thầy đưa vào hết.]

Đấy ạ, bạn mà nghe xong như lần trước khi tôi chia sẻ ở 1108, có đồng tu nói với tôi là:

- Sau khi con nghe xong, con cứ thấy toàn thân con, nó rất là hoan hỷ, mà nó như là được tắm trong những cái từ ân.

Tức là bạn phát ra được cái tâm vì người, vì đại chúng, tâm lương thiện.]

Sau đó, hành động trí tuệ đối xử với mọi người, mà còn nhẫn nại của chúng ta, tin rằng ngày tháng sau này trong cuộc sống mỗi người sẽ có từng đoạn, từng đoạn kịch hay để diễn.

[Đấy bạn lưu ý thầy Thái nói nhé. Bắt đầu từ cái tâm này đã. Xong bạn lại dừng ở cái tâm bạn bảo “Phát ý viên thành xong rồi, mặc kệ”, Không phải thế. Sau khi bạn phát được cái ý rồi, bạn phải nỗ lực hết sức để bạn làm. Cho nên thầy mới nói “Sau đó là hành động, trí tuệ đối xử với mọi người, và còn tính nhẫn nại của chúng ta nữa thì tin rằng, ngày tháng sau này trong cuộc sống của mỗi người sẽ có từng đoạn, từng đoạn kịch hay để diễn”.

Vâng ạ! Chúng ta đã kết thúc chánh văn 6 ạ. Trước khi chuyển sang chánh văn 7, chúng ta sẽ ôn tập toàn bộ chánh văn 6 này ạ.

*“Cha mẹ lỗi, khuyên thay đổi;
Mặt vui tươi lời hiền hòa,
Khuyên không nghe vui khuyên tiếp,
Dùng khóc khuyên đánh không giận”*

(Nguyên văn ạ:

*Thân hữu quá, gián sử canh;
Di ngô sắc, nhu ngô thanh,*

*Dán bắt nhập, duyên phục gián;
Hào khắp tùy, thất vô oán)*

Toàn bộ chánh văn 6: Từ 6.1 đến 6.4 là dạy chúng ta khi người thân có lỗi đều phải có trách nhiệm khuyên can, và cách khuyên như thế nào để cho đạt được hiệu quả. Lộ trình khuyên can có 7 ý như sau:

- 1. Mục đích khuyên – Phải vì lợi ích người*
- 2. Thời cơ khuyên – Phải kín đáo*
- 3. Thái độ khuyên – Phải nhẹ nhàng, vui vẻ*
- 4. Phương pháp khuyên: Phải thiện xảo phương tiện*
- 5. Người khuyên phải kiên nhẫn*
- 6. Người khuyên phải có tu dưỡng*
- 7. Người khuyên phải được tín nhiệm*

Chúng ta bắt đầu

Mục 1. Mục đích khuyên a, – Phải vì lợi ích cho người

Mục này có hai ý a:

- *Phải một lòng muốn tốt cho đối phương*
- *Ý thứ hai a: Còn người được khuyên thì sao a? Phải tiếp nhận được lời khuyên.*

Mục 2. Thời cơ khuyên – Phải kín đáo

Thời cơ thế nào a?

- *Phải giữ thể diện cho người: Khen thì ở nơi công cộng đông người; Nói lỗi thì ở nơi phòng riêng không có ai.*
- *Còn với mình thì phải bỏ đi thể diện hay chính là cái bản ngã của mình, đấy a.*
- *Khi cơ hội đến thì phải khuyên ngay: Thời cơ đến mà mình không nói thì mất người, thời cơ chưa đến mà nói thì mất lời.*

Mục 3. Thái độ khuyên a: Phải hòa nhan ái ngữ, hay chánh văn nói là “Mặt vui tươi, lời hiền hòa”

Mục 4. Người khuyên phải có tâm kiên nhẫn

- *Kiên nhẫn như thế nào a? “Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp a”;*

- *Tính kiên nhẫn này từ đâu mà có? Từ tình thương mà có, với cha mẹ là từ hiếu tâm mà có;*

Mục 5. Người khuyên phải có tu dưỡng

Khuyên người là muốn cho người làm điều tốt, nhưng chính mình lại không làm được, thì làm sao mà khuyên được người đây.

Nhưng dù có tu dưỡng nhưng họ có biết anh là ai đâu mà họ tin, cho nên...

Mục 6. Mới là Khuyên người thì phải được họ tín nhiệm:

Thứ nhất ạ: Làm thế nào để được người khác tín nhiệm

Một là: Biết quán sát nhu cầu của người khác

Hai là: Tận tâm, tận lực hy sinh vì người

- 1- Đối với quan hệ cha con: Phải là người hiếu thảo nhất*
- 2- Đối với quan hệ vua tôi: Phải là người dốc lòng gánh vác công việc*
- 3- Đối với quan hệ vợ chồng: Phải là người chăm sóc gia đình tốt, nói năng chừng mực*
- 4- Đối với quan hệ anh em: Phải hết lòng quan tâm,*
- 5- Đối với quan hệ bạn bè: Phải có sự qua lại lâu ngày*

Thứ hai: Đến nơi mới làm thế nào để được tín nhiệm ạ?

- 1- Nhìn nhiều, nghe nhiều, nói ít, làm nhiều*
- 2- Khi kiến nghị không nói nhiều việc một lúc ạ*

Mục 7. Phương pháp khuyên: Phải thiện xảo phương tiện

Trong ngũ luân khi khuyên can, vấn đề quan trọng nhất đối với từng luân là gì?

- 7.1. Con khuyên cha - Quan trọng là phải kiên trì - Vì cha là bề trên nên rất khó để nghe, nên con phải kiên trì;*
- 7.2. Cha khuyên con - Quan trọng là phải giữ thể diện cho con – Vì con đã lớn nên khi khuyên thì cần phải giữ thể diện cho con;*
- 7.3. Bề tôi khuyên Vua – Phải thiện xảo phương tiện ạ – Vì vua là thiên tử, hoặc lãnh đạo thì còn gọi là “Sếp”, là người chủ, nên*

nếu bạn khuyên không khéo thì với vua thì bạn mất mạng, hoặc với ông chủ thì bạn mất việc như chơi.

Cho nên người khuyên đúng chính là tôi hiền. Vậy làm thế nào để có tôi hiền ạ?

1- Tu thân đã (Tức là Tu thân ạ) thì bạn sẽ chiêu cảm người hiền đến

2- Tôn hiền đã (Tôn kính người hiền tài) thì bạn sẽ giữ được người hiền

3- Thân thân đã (Là Thương yêu người thân) Thì nhân tài sẽ tụ

7.4. Vợ khuyên chồng - Quan trọng nhất là thái độ, dù mọi điều đều đúng, nhưng thái độ của anh không hài hòa thì không bao giờ khuyên được đối phương ạ.

7.5. Anh em khuyên nhau – Quan trọng là “Thân giáo”, vì anh em thì gọi là “Trứng gà, trứng vịt thôi” nên phải quan tâm, phải thân giáo ạ.

7.6. Bạn bè khuyên nhau - Quan trọng nhất là sự tín nhiệm.

Vì nếu không được tín nhiệm thì dù có khéo nói, người ta biết anh là ai mà người ta tin được anh.

- 1) Xây dựng sự tín nhiệm bằng cách nào ạ? Bằng thời gian qua lại lâu ngày;*
- 2) Khuyên người bằng trí tuệ*
- 3) Khuyên người bằng thân giáo*

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ chuyển sang chánh văn mới ạ, chánh văn 7.

Chúc bạn:

Thuộc lòng Đệ Tử Quy

Hành đúng từng câu chữ

Nội hóa tâm cung kính

Là bạn được thân người.

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]
